

Bemærkninger til forslag til landstingslov om hunde- og kattehold.

1. Almindelige bemærkninger

Denne lov er en del af det regel sæt, som udstedes i forbindelse med Hjemmestyrets overtagelse af ansvaret for dyreværn og hundehold m.v. Hensigten med loven er at sikre det fortsatte grundlag for en velfungerende bestand af sunde slædehunde samt sikre forsvarlig behandling af hunde og katte. Endvidere indgår der en række bestemmelser, som skal tilsikre et harmonisk forhold mellem dyr og samfund. Specielt er der i lovforslaget medtaget generelle bestemmelser, som tager hensyn til befolkningens sikkerhed og sundhed på områder, hvor sådanne hensyn ikke er omfattet af zoonoselovgivningen. De dyreværnsmæssige bestemmelser i denne lov omfatter kun hunde og katte. Loven vil derfor vil snarest muligt blive fulgt op en dyreværnslov, som omfatter alle dyr herunder også vildt.

Det er i lovforslaget forudsat, at Grønland ønsker at bevare den grønlandske slædehund som race uden tilførsel af gener fra andre hunderacer.

Ansvaret for zoo-sanitære forhold påhviler Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Zoosanitære forhold er således omfattet af Lov nr. 814 af 21. december 1988 husdyrsygdomme, ikraftsat for Grønland ved kongelig anordning af 18. december 1991.

Zoonosebekæmpelse er grønlandsk ansvarsområde og omfattet af Landstingsforordning nr. 17 af 28. oktober 1993 om kontrol med levnedsmidler og zoonoser.

De bestemmelser om husdyrs sundhedstilstand, der er medtaget i denne lov, sigter derfor alene til tilstande, som ikke er omfattet af ovenstående bestemmelser, f. eks. genetisk og parasitær betingede lidelser.

I udformningen af lovforslaget er der i udstrakt grad lagt vægt på det forebyggende element.

Lovforslaget anses for at være udgiftsneutral.

II. Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser.

Vedr. § 1.

Bestemmelserne er en præcisering af lovens formål, som omtalt under de almindelige bemærkninger.

Vedr. § 2.

Bestemmelsen understreger, at loven ikke kun gælder for slædehunde, men omfatter samtlige hunde i Grønland; det være sig fårehunde, hjælpehunde for handicappede, selskabshunde og tjenestehunde. Endvidere er katte også omfattet af loven på visse områder.

Vedr. § 3, stk. 1.

Der er i lovforslaget lagt op til en bevarelse af de traditionelle slædehundedistrikter. Den i lovteksten anvendte formulering skal således blot ses som en modernisering af den hidtil anvendte formulering. Dog bemærkes, at Kangerlussuaq nu er medtaget som slædehundedistrikt i henhold til allerede gældende praksis.

Vedr. § 3, stk. 2.

Bestemmelsen giver Landsstyret mulighed for administrativt at foretage justeringer af slædehundedistrikterne. Det kan f. eks. være hensigtsmæssigt i distrikter, hvor jagtudøvelse forudsætter, at hundeslædekørsel finder sted ind i en tilgrænsende kommune uden for slædehundedistriktet.

Vedr. § 4, stk. 2.

Bestemmelsen giver Landsstyret mulighed for at henlægge især tilsynsbeføjelser til kommunalbestyrelsen.

Vedr. § 5.

Kommunalbestyrelsen er tilsynsmyndighed for så vidt angår §§ 7, 9, 10, § 13, stk. 1 og §§ 15, 16, og 19. Dette svarer til de opgaver, som kommunalbestyrelsen i dag har i medfør af de nugældende bestemmelser om hundehold.

Vedr. § 6.

Bestemmelsen er medtaget for at fastslå de relevante myndigheders kompetence og sikre mulighed for direkte at udøve tilsynsfunktionen uden forudgående retslig intervention.

Vedr. § 7, stk. 2.

Formålet med denne bestemmelse er at sikre Landsstyret mulighed for administrativt at regulere primært hundehold på steder, hvor dette af hensyn til enten dyrene eller omgivelserne viser sig uhensigtsmæssig eller problematisk, f. eks. slædehundehold i nærheden af skoler og børnehaver, vagthunde på byggepladser eller hundehold i og ved lufthavne.

Vedr. § 8.

Sammenbringning af dyr i internater m.v. kan være forbundet med hygiejniske og dyreværns-mæssige problemer. Derfor bør risikoen for sådanne gener i hvert enkelt tilfælde vurderes nøje.

Formålet med denne bestemmelse er således at sikre, at indretning og drift af sådanne institutioner kun finder sted efter en faglig vurdering i Landsstyret, og at der administrativt er åbnet mulighed for at pålægge disse institutioner særlige regler med henblik på at imødegå ovennævnte problemer.

Vedr. § 9, stk. 1.

Løse hunde udgør en trussel mod befolkningens sikkerhed og er uønskede af sanitære årsager. I Landsrådsvedtægt om hundehold af 22 juni 1957 stilles der krav om at løbske tæver, omstrefjende hunde og bidske hunde skal holdes bundne, ligesom der er særlige regler om ansvarspådragelse for skader forårsaget af løse hunde. Imidlertid regnes løse hunde for normalt forekommende, og man kan derfor således ikke få erstatning for en itubidt kajak med mindre denne har været anbragt mindst 2 meter over jorden.

De nye bestemmelser skal ses som en lovmæssig formalisering af de i de kommunale hundevædtægter allerede gældende bestemmelser, om at hunde skal holdes bundne.

Hidtil har der været en undtagelse fra denne regel, idet tævehunde med hvalpe tillodes at løbe frit omkring. Denne bestemmelse var især indført med henblik på, at en tæve med hvalpe skulle kunne skaffe sig foder ved selv at finde dette i området. Løse tævehunde udgør dog en trussel mod det omgivende samfund, da sådanne hunde helt naturligt vil forsvare deres hvalpe mod fremmede, og der foreligger adskillige eksempler på alvorlige bidskader forårsagede af løse tævehunde. Det er derfor et rimeligt krav, at hundeejere, som vil drive opdræt, omhyggeligt passer tæve og hvalpe og herunder sørger for at etablere passende faciliteter så disse kan opholde sig lænkede ved hundehus eller i løbegård.

Vedr. § 9, stk. 2.

Det bemærkes, at bestemmelsen i § 9, stk. 1 også omfatter selskabshunde. Bestemmelsen finder imidlertid ikke anvendelse på tjenestehunde under kommando og fårehunde, da dette ville umuliggøre disses arbejde, ligesom der er åbnet mulighed for anvendelse af hunde til jagt m.v. udenfor bymæssig bebyggelse.

Vedr. § 9, stk. 3.

Bestemmelsen understreger myndighedernes ret til uden erstatningsansvar at regulere en bestand af løse hunde i et område. Naturligvis med den begrænsning at hunde, som legalt færdes løse, ikke må aflives.

Vedr. § 10.

Bestemmelsen er en videreførelse af tidligere gældende forbud mod hold af bidske hunde og pålægger kommunalbestyrelsen ansvar for og pligt til at aflive farlige hunde. Den grønlandske slædehund er af natur ikke nogen aggressiv eller bidsk race. Når der således forekommer farlige hunde, kan dette ofte tilskrives uansvarlig hundeopdragelse eller umotiveret afstraffelse.

Vedr. § 10, stk. 2.

Under de nugældende regler er der mulighed for at ejeren af bidske hunde, som frivilligt går med til at lade disse aflive, kan modtage erstatning. Denne mulighed findes ikke i nærværende lovforslag.

Vedr. § 10, stk. 3.

For at forhindre alvorlige bidskader på mennesker har der i en årrække været krav om klipning af hjørnetænder på alle slædehunde jf. Landsrådsvedtægt af 22. juni 1957 om hundehold, som ændret ved Landsrådsvedtægt af 4. marts 1959, §§ 6 og 7. Dette regelsæt ved blive ophævet ved vedtagelsen af nærværende lov, men disse to paragraffer forbliver i kraft, indtil Landsstyret har fastsat nye regler omkring tandklipning. Den i dag anvendte fremgangsmåde ved hjørnetandsklipning medfører hyppigt alvorlige sundhedsmæssige problemer for hundene i form af betændelsestilstand i tænder og kæber, og giver derfor anledning til dyreværns mæssig betænkelighed. Forinden nye bestemmelser udformes, bør det derfor undersøges, om der findes andre anvendelige metoder.

Vedr. § 11, stk 1.

Bestemmelsen skal ses som en entydig præcisering af ansvarsforholdet i forbindelse med hundehold. En naturlig følge heraf k'lmne vel være indførelse af et krav om lovpligtig ansvarsforsikring for hundeejere, hvilket der åbnes mulighed for i de

kommunale hundevædtægter. Bestemmelsen omfatter ikke katte, idet det antages, at katte næppe vil forårsage alvorligere skader.

Vedr. § 12.

Denne bestemmelse er medtaget for at sikre Landsstyret en mulighed for administrativt at beskytte befolkningen og omgivelserne mod farlige racer og hundetyper - f. eks. pitbull terriers. Bestemmelsen kan endvidere anvendes til administrativt at forbyde hold af hunde, som må antages at klare sig dårligt under arktiske forhold, f. eks. kinesisk hårløs race eller racer, der kun kan føde ved kejsersnit, og derfor ikke kan påregne at modtage fødselshjælp under de særlige geografiske forhold, der gælder for Grønland.

Vedr. § 13.

De nugældende hundevædtægter er udarbejdede med baggrund i Bestemmelser angående hundehold og bekæmpelse af hundesyge i Grønland. Kundgørelser 1936, som planlægges ophævet. Bestemmelsen er derfor medtaget i dette lovforslag for at sikre kommunale hunde- og kattevædtægter et fremtidigt lovgrundlag.

Med henblik på at sikre, at de kommunale hunde- og kattevædtægter overholder lovens minimumsbestemmelser planlægges at udsende en bekendtgørelse herom, så snart loven er vedtaget.

Der vil i bekendtgørelsen fortsat være råderum for decentrale beslutninger i de respektive kommunalbestyrelser.

Bekendtgørelsen vil dels indeholde bestemmelser for udformning af kommunale vædtægter for kommunerne i slædehundedistrikterne og dels bestemmelser for udformning af kommunale vædtægter for kommunerne i udenfor slædehundedistrikterne.

Vedr. § 14.

Bestemmelsen er medtaget dels for at tilsikre husdyr en forsvarlig behandling under hensyntagen til etiske og dyreværns-mæssige aspekter, dels for at sikre, en sund og arbejdsdygtig hundebestand. Udformningen er i overensstemmelse med tilsvarende bestemmelse i andre vestlige lande.

Vedr. § 15.

Bestemmelsen skal ses som en udbygning af § 14, og man skal lægge mærke til udtrykket anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, der tilsikrer, at

århundreders erfaringer med slædehunde i Grønland indgår i bedømmelsen af, hvad der er god skik for pasning af hunde.

Vedr. § 15, stk. 2.

Denne bestemmelse er medtaget specielt med henblik på behandling af slædehunde. Erfaringsmæssigt ses hvert forår hunde, hvis pladser er oversvømmede.

Vedr. § 15, stk. 3.

Bestemmelse er medtaget for at sikre, at især hunde holdes under fornødent opsyn. Det er velkendt, at der jævnligt opstår problemer i et hundehold i form af sammenfildrede lænker, løse hunde, tilskadekomne hunde etc. I et ansvarligt husdyrhold bør sådanne problemer opdages og udbedres hurtigst muligt.

Vedr. § 15, stk. 4.

Erfaringsmæssigt findes der kattehold, hvor kattene til stadighed opbevares i bure. Dette må anses for en dyreværns mæssigt uacceptabel praksis, og bestemmelsen tager direkte sigte på at forebygge denne situation.

Vedr. § 15, stk. 5.

Bestemmelsen forbyder ikke mindreårige at holde hunde og katte, men pålægger relevante voksne personer ansvaret for mindreåriges dyrehold.

Vedr. § 16, stk. 1.

Der eksisterer i nogle kommunale hundevædtægter bestemmelser om, at "trætte" hunde ikke må efterlades under slæderejser m.v., men skal aflives på stedet. Det må antages, at denne regel er indført på baggrund af erfaringer om, at dette finder sted. Bestemmelsen, som findes rimelig, foreslås medtaget som gældende for hele Grønland. Det er endvidere velkendt, at mange hunde under hundevæddeløb slippes løse og efterlades på slædesporet. En del af disse hunde vil efterfølgende strejfe omkring og andre vil på grund af skader m.v. være ude af stand til at klare sig. De internationale regler for hundeslædeløb forbyder, at hunde efterlades ude på slædesporet, primært af dyreværns mæssig årsager. Indførslen af denne bestemmelse vil derfor bringe grønlandske væddeløbsregler i overensstemmelse med de internationale regler for området, ligesom den uønskede forekomst om omstrejfende hunde efter afholdelse af væddeløb vil blive bragt til ophør.

Vedr. § 16, stk. 2.

Der eksisterer talrige eksempler på, at hunde- og katteejere rejser bort og efterlader deres dyr uden at sikre sig, at disse passes forsvarligt. Det må anses for vanrøgt og bestemmelsen forbyder en sådan fremgangsmåde.

Vedr. § 17.

Det bør være en selvfølge, at aflivning af dyr foregår hurtigt og humant. Der er imidlertid en tradition for i visse distrikter, at aflive hunde ved hængning. Metoden er egnet til at vække betydelig afsky hos eventuelle tilskuere og må anses for at være inhuman. Bestemmelsen forbyder derfor, at aflive hunde og katte ved drukning, kvælning eller hængning.

Vedr. § 18, stk. 1 - 3.

Denne bestemmelse skal ses som en dyreværns mæssig udbygning af *Veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 331 af 24. maj 1995 om udøvelse af dyrlægegering af personer, der ikke er uddannet som dyrlæge*. Den forbyder endvidere kosmetiske operationer, dels ud fra et etisk synspunkt og dels for at understrege, at husdyrholdet i Grønland i særlig grad eksisterer med baggrund i dyrenes brugsegenskaber og ikke af hensyn til eventuelle mødestrømninger med hensyn til udseende. Bestemmelsen omfatter også hale- og ørekupering.

Endvidere er medtaget et forbud om åreladning af hunde ved afklipping af hale- og/eller ørespids, som enkelte hundeejere stadig foretager på syge hunde. Forbudet skal naturligvis sikre hundene mod ubehaget ved indgrebet, men dog primært sikre, at syge hunde ikke svækkes yderligere gennem blodtab.

Vedr. § 18, stk. 4.

Der er her medtaget et forbud mod bearbejdelse af hundes kindtænder, som det sker i dag i visse slædehundedistrikter, hvor hunde - efter en kortvarig hængning - med en hammer eller lignende får afhugget tyggeknuderne på de store kindtænder for ikke at gnave i skaglerne. Behandlingen må anses for inhuman og unødvendig.

Vedr. § 18, stk. 5.

Det er en del af kattens normale adfærd, at den hvæsser sine kløer. Det har foranlediget nogle katteholdere til at lade kløerne fjerne operativt, hvilket må anses for et urimeligt indgreb i kattens adfærd. Bestemmelsen er medtaget med baggrund i erfaringer fra Danmark, hvor det har været nødvendigt at indføre en tilsvarende bestemmelse.

Vedr. § 19, stk. 1 - 4.

Bestemmelserne tilsigter at beskytte den grønlandske slædehund som race og bevare dens særlige egenskaber, således som disse er udviklet gennem århundreder. Bestemmelserne skal beskytte grønlandske slædehunde såvel mod udefra kommende smitte af hundesygdomme, som mod uønsket tilførsel af gener fra andre racer. Der opretholdes derfor en strikte adskillelse mellem slædehunde og andre hunde med de få undtagelser, som er særligt fremhævet i stk. 3, og som er underkastet Landsstyrets kontrol.

Vedr. § 19, stk. 5.

Bestemmelsen er medtaget for at hindre, at der udenfor slædehundedistrikterne opstår kolonier af slædehunde, som kunne være grønlandske slædehunde overført fra slædehundedistrikterne, blandingsracer med sådanne, eller andre racer af slædehunde indført fra udlandet.

Vedr. § 20.

Privat import af sæd eller embryoner udgør en reel risiko for uønsket genetisk påvirkning af slædehunderacen. Brug af kunstig sædovertføring eller ægtransplantation kunne på den anden side tænkes anvendt ved planlagt avl med slædehunde stammende fra forskellige dele af slædehundedistrikterne, og således være med til at tilføre isolerede stammer af slædehunde nyt blod. Der lægges derfor ikke op til et totalforbud mod disse avlsmetoder, men til at der sikres Landsstyret en mulighed for i hvert enkelt tilfælde at vurdere det ønskelige her i og fastsætte nærmere betingelser herfor eller om nødvendigt nedlægge forbud.

Vedr. § 21.

Bestemmelsen sigter ikke til overvågning af rabies eller af sygdomme, der er omfattet af lov om smitsomme sygdomme. Bestemmelsen tænkes anvendt ved overvågning af andre sundhedsmæssige forhold hos hunde og katte, f.eks. undersøgelse for parasitproblemer eller arvelige tilstande. Bestemmelsen pålægger endvidere ejere af disse husdyr, at stille den fornødne assistance til rådighed ved sådanne foranstaltninger i lighed med de bestemmelser der findes omkring bekæmpelse af smitsomme sygdomme og zoonoser.

Vedr. § 22.

Bestemmelsen giver mulighed for administrativt at regulere omsætning af hunde og katte. Fastlæggelse af regler i henhold til denne bestemmelse kan ske på baggrund af f.eks. genetiske eller dyreværns-mæssige overvejelser.

Vedr. § 23.

Bestemmelsen giver mulighed for administrativt at fastsætte regler for transport af hunde og katte, herunder krav til medfølgende dokumentation. Fastlæggelse af regler i henhold til denne bestemmelse må formodes primært at ske på baggrund af genetiske eller dyreværns-mæssige overvejelser.

Vedr. § 24.

Bestemmelsen fastslår proceduren omkring tilsyn i sager om uforsvarlig behandling af hunde og katte og sikrer, at der i hvert enkelt tilfælde indgår en veterinærfaglig vurdering af forholdet.

Vedr. §§ 25-27.

Disse bestemmelser er parallelle til de tilsvarende i den danske lovgivning og tilsikrer politimesteren mulighed for på nærmere fastsatte vilkår at gribe hurtigt ind, når hunde eller katte behandles uforsvarligt.

Vedr. § 28, stk. 3 - 5.

Bestemmelserne er nye i relation til husdyrhold i Grønland, idet der åbnes mulighed for at fradømme en person retten til at holde, eller på anden måde omgås hunde og katte i en periode eller for bestandigt. Det understreges, at en sådan fradømmelse kun kan ske i forbindelse med grov eller gentagen overtrædelse af de anførte paragraffer i denne lov eller af en kommunal hunde- og kattevedtægt.